ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/23/31/107

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Sirje Biin
Otsuse tegemise aeg ja koht	11.04.2023, Tallinn
Vaide esitamise aeg	15.01.2023
Teabevaldaja	Tallinna Linnaplaneerimise Amet e-postiaadress: tlpa@tallinnlv.ee
Vaide esitaja	XXX e-postiaadress: xxx

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

1) jätan vaide rahuldamata;
2) vaideotsus teha teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lõige 2).
Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. XXX esitas Tallinna Linnaplaneerimise Ametile 17.11.2022 teabenõude, soovides teavet OÜ Property Partner ehitustegevuse kohta xxx kinnistul. Teabenõudes paluti esitada:
    - kogu kaebusega seotud suhtlus ja kirjavahetus ameti ja OÜ Property Partner vahel alates 01.06.2021;
    - kõik ameti tehtud ettekirjutused, selgitustaotlused, vastused ja otsused OÜ Property Partner osas;
    - kõik OÜ Property Partner ehitustegevuse kohta tehtud uurimused ja analüüsid.
    - PP ehitustegevusele väljastatud ehitusluba.
    - EVS 932 nõuetele vastav xxx eluhoone ülemise korruse täisrekonstrueerimise tööprojekt.

2. Tallinna Linnaplaneerimise Amet vastas teabenõudjale 16.12.2022, suunates teavet otsima ehitisregistrist.
3. XXX esitas 03.01.2023 Tallinna Linnaplaneerimise Ametile meeldetuletuse, et ei ole 17.11.2022 teabenõudes küsitud teavet, sh ka ehitusregistrist, saanud.
4. XXX esitas 15.01.2023 Andmekaitse Inspektsioonile vaide, kuna ei ole saanud sisulist vastust oma teabenõudele.
5. Andmekaitse Inspektsioon palus 20.01.2023 vaide esitajal kõrvaldada puudused - esitada vaides viidatud 03.01.2023 korduv teabenõue ja teatada, kas on saanud teabevaldajalt täiendavalt vastuseid.
6. 26.01.2023 XXX kõrvaldas puudused ja edastas 03.01.2023 teabenõude. Ta teatas, et vaide esitamise tähtaja minetamise vältimiseks on 15.01.2023 vaie saadetud samaaegselt Andmekaitse Inspektsioonile, Tallinna Linnaplaneerimise Ametile ja Tallinna sisekontrollile. 20.01.2023 sai ta Tallinna Linnaplaneerimise Ametilt kirja nr 4-4/2645-10 „Vaide rahuldamine."
7. 10.02.2023 palus Andmekaitse Inspektsioon vaide esitajat täpsustada, mis teave jäi tal saamata pärast teabevaldaja 20.01.2023 vastust.
8. XXX vastas 19.02.2023, et ei ole rahul sellega, et vaiet lahendab sama isik, kes varasemalt on jätnud teabe väljastamata ning et teavet ei soovita edastada talle mälupulgale kopeerituna digitaalselt.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:
Vaide esitaja saatis üheaegselt Tallinna Linnaplaneerimise Ametile (edaspidi amet) ja Andmekaitse Inspektsioonile vaide, kuna ei ole saanud 17.11.2022 teabenõudes küsitud teavet, mille saamise soovi kordas üle 03.01.2023. Kuigi amet suunas teda teavet otsima avaliku ehitisregistri lehelt, seal küsitud teavet ei ole.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:
Kuna amet on 17.11.2022 teabenõudele vastanud osaliselt, rahuldas teabevaldaja vaide esitaja 15.01.2023 vaide.

Teabevaldaja selgitab, et vastavalt HMS § 37 lg 1 on menetlusalusel isikul õigus igas menetlusstaadiumis tutvuda haldusorganis säilitatavate asjas tähtsust omavate dokumentide ja toimikuga, kui see on olemas. Kuivõrd kinnistul asuva majandushoone osas algatatud ning käesolevaks hetkeks lõpetatud riikliku järelevalve menetluse menetlusaluseks isikuks on vaide esitaja, on tal õigus nimetatud dokumentide ja toimikuga tutvuda, leppides selles eelnevalt ehituskontrolli peaspetsialistiga kokku. Toimikuga ja dokumentidega tutvumine toimub üldjuhul haldusorgani tööruumides ametiisiku juuresolekul. Haldusorgan võib teha sellest korrast erandeid.

Amet teatab, et tal ei ole seoses kinnistu kaasomaniku OÜ-g Property Partners ühtegi selgitustaotlust ega vastust ning ta ei ole langetanud nimetud isiku osas ühtegi otsust ja/või koostanud ettekirjutust, uurimust või analüüsi, mida teabenõudes küsiti. Ka ei ole ehitisregistri andmeil hiljuti esitatud ühtegi ehitusloa taotlust ega ehitusteatist. Varasemad ehitusload ja aktid on ameti arhiivis, kus nendega on võimalik tutvuda.

Kuna teabenõudes küsiti eluhoone ülemise korruse täisrekonstrueerimise tööprojekti, selgitab teabevaldaja, et alati ei pruugi õigusliku aluseta ehitatu seadustamiseks olla vajalik ehitusteatise esitamine või ehitusloa taotlemine ning ehitamiseks tööprojekt, vaid ehitusprojekti võib teatud juhtudel asendada ka ehitise erakorraline audit (juhised edasise tegevuse jätkamiseks selguvad riikliku järelevalve menetluse vältel).

Amet selgitab ka järelevalve venimise põhjusi ja kinnitab, et teavitab vaide esitajat riikliku järelevalve menetluse tulemusest ning kaasab vajadusel eelnimetatud menetlusse.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. Vaide esemeks on teabenõude täitmata jätmine.

2. Tulenevalt AvTS § 45 lg 1 punktist 1 on järelevalve teabenõuete täitmise ja teabe avalikustamise üle Andmekaitse Inspektsiooni pädevuses.

3. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid teabevaldajal olemasolevatest dokumentidest ja väljavõtteid andmebaasidest.

4. AvTS § 5 lõike 1 punkti 1 kohaselt on teabevaldajaks riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus. Tallinna Linnaplaneerimise Amet on Tallinna linna ametiasutus, seega teabevaldaja AvTS-i mõttes.

5. AvTS § 4 lg 1 kohaselt on teabevaldajad kohustatud tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

6. Teabevaldaja peab teabenõude saamisest 5 tööpäeva jooksul selle täitma või vajadusel pikendama täitmise tähtaega (AvTS § 18, 19) või keelduma teabenõude täitmisest seaduslikul alusel ning keeldumist põhjendama (AvTS § 23).

7. Praegu on teabevaldajal vastamiseks kulunud ligi kuu aega. Tõsi, 17.11.2022 pöördumist võib osaliselt ka selgitustaotlusena käsitleda (millele tuleb vastata 30 päeva jooksul), kuid nii pöördumise pealkiri kui ka lõpuosa viitavad selgelt teabenõudele, mistõttu oleks teabevaldaja pidanud viie tööpäeva jooksul sellele vastama või tähtaega pikendama. Märgin siinjuures, et Andmekaitse Inspektsioonil ei ole järelevalvepädevust selgitustaotlustele vastamise üle, inspektsioon saab kontrollida üksnes teabenõuetele vastamist.

8. Teabenõue loetakse täidetuks, kui teave on teabenõudjale väljastatud seaduses sätestatud viisil, edastatud vastavalt kuuluvusele või teabenõudja juhatatud avalikustatud teabe juurde (AvTS § 20).

9. Teabevaldaja suunas 16.12.2022 vastuses teabenõudjat otsima ettekirjutusi ja ehituslubasid ehitisregistrist, andes ehitisregistri üldaadressi www.ehr.ee. Sellist suunamist ei saa lugeda avalikustatud teabe juurde juhatamiseks ega teabenõude täitmiseks AvTS § 20 mõttes. Juhatama peab teabenõudes küsitud konkreetse dokumendini, mitte aga andmekoguni, kus dokument võiks olla.

10. Kuna teabenõudja sisulist vastust ei saanud ja 03.01.2023 täiendav meeldetuletus-teabenõue jäi hoopis vastuseta, esitati vaie üheaegselt Andmekaitse Inspektsioonile ja Tallinna Linnaplaneerimise Ametile. Vaide esitaja sai menetluse käigus 20.01.2023 ametilt vastuse (vaide rahuldamine), mille edastas ka inspektsioonile. Vastusest selgub, et ametil ei ole seoses kinnistu kaasomaniku OÜ-g Property Partners ühtegi selgitustaotlust ega vastust ning ta ei ole langetanud nimetud isiku osas ühtegi otsust ja/või koostanud ettekirjutust, uurimust või analüüsi, mida teabenõudes küsiti. Ka ei ole ehitisregistri andmeil ühtegi uut ehitusloa taotlust ega ehitusteatist. Kuigi teabevaldaja seda sõnaselgelt vaide esitajale öelnud ei ole, saab AvTS § 23 lg 1 punkti 2 alusel keelduda teabenõude täitmisest, kui

teabevaldajal teavet ei ole.

11. Teabevaldaja selgitab vaide vastuses, et vaide esitajal kui majandushoone osas algatatud järelevalve menetlusosalisel on õigus tutvuda järelevalve dokumentide ja toimikuga, leppides ametnikega kokku tutvumiseks sobiva aja. Nii vaide esitaja kui ka teabevaldaja kinnitasid telefonivestlustes inspektsioonile, et vaide esitaja käis tutvumas toimikuga ning talle edastati elektroonilisi dokumente.

12. Vaide esitaja ei ole rahul sellega, et esialgu eirati tema soovi saada dokumendid elektrooniliselt, põhjendades keeldumist ebamõistliku halduskoormusega või liigse mahukusega. Lõpuks sai vaide esitaja siiski teavet ka elektrooniliselt, mistõttu on tema arvates teabe edastamisest varasemalt keeldutud otsitud põhjustel.

13. AvTS § 17 lg 1 sätestab, et teabevaldaja täidab teabenõude teabenõudja poolt soovitud viisil, sh väljastades teabe teisaldatavale andmekandjale digitaalselt või elektronpostile või võimaldades tutvumist teabevaldaja juures. Teabenõudja soovitud viisil teabenõude täitmisest võib keelduda, kui selleks puuduvad tehnilised võimalused või ei võimalda seda teabekandja tüüp.

14. Kuna teabevaldaja siiski väljastas teabe elektrooniliselt, ei saanud varasema keeldumise põhjuseks olla tehniliste võimaluste puudumine või teabekandja tüüp, mis võimaldaks jätte teabe soovitud viisil väljastamata. Siit saab järeldada, et teabevaldaja ei ole piisava hoolsuse ja vastutustundega suhtunud teabenõude täitmisse.

15. Vaide esitaja küsib inspektsioonilt ka seda, kas on aktsepteeritav, et vaide lahendas ameti sama töötaja, kes eelnevalt oli küsitud teabe korduvalt otsitud põhjustel edastamata jätnud. Selgitan, et inspektsioon ei saa sekkuda teiste asutuste töökorraldusse. Seda, kes missuguseid ülesandeid täidab, jääb tööandja otsustada. Tulenevalt Tallinna Linnaplaneerimise Ameti põhimääruse punktist 8 juhib ja korraldab ameti tegevust ning vastutab ametile pandud ülesannete täitmise eest ameti juhataja. Seega saab kõik töökorralduslikud probleemid lahendada ameti juhatajaga.

16. Küll aga juhin ameti tähelepanu sellele, et teabevaldajana on neil kohustus järgida avaliku teabe seaduses sätestatud teabenõuetele vastamise korda, sh tähtaegu. Teabenõude tähtaegselt või üldse täitmata jätmine toob ametile kaasa suurema halduskoormuse, kui seda oleks teabenõude õigeaegne ja korrektne täitmine (millest püüti keelduda viitega suurele halduskoormusele). Teabenõudjal on õigus saada teave tähtaegselt ja soovitud viisil või saada teada teabe väljastamisest (sh soovitud viisil) keeldumise seaduslikud põhjused.

17. Kuna teabevaldaja võimaldas vaide esitajal saada teavet toimikuga tutvumise läbi ning ka elektrooniliselt (teabenõudja soovitud viisil), on teabenõue täidetud ja õiguslik olukord saavutatud. Seetõttu jätan vaide rahuldamata.

(allkirjastatud digitaalselt)
Sirje Biin
jurist
peadirektori volitusel